

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

NK-KSE.431.1.24.2021.AP

Wrocław, dnia 23 lipca 2021 r.

Pan
Michał Duszyński
Przewodniczący Rady Gminy Żórawina

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego¹, art. 160 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych² oraz imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 17 maja 2021 r.³, zespół kontrolujący z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Anna Piekoszewska – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu), Magdalena Gil – inspektor wojewódzki (członek zespołu), Tomasz Woch - straszy inspektor wojewódzki (członek zespołu) w dniach od 18 maja 2021 r. do 30 czerwca 2021 r. przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Radzie Gminy Żórawina z siedzibą przy ul. ul. Kolejowej 6, 55-020 Żórawina.

Tematyka kontroli obejmowała przyjmowanie, rozpatrywanie i załatwianie skarg i wniosków w okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli oraz realizację zadania wyboru ławników do sądów powszechnych w okresie od 1 stycznia 2015 r. do dnia kontroli. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o *plan kontroli na I półrocze 2021 r.*, zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 21 grudnia 2020 r.

Zgodnie z art. 47, w zw. z art. 46 ust. 1-3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), w nawiązaniu do *Projektu wystąpienia pokontrolnego*, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu *Wystąpienie pokontrolne*.

Kontrolę organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przeprowadzono w zakresie zgodności sposobu rejestracji i przechowywania skarg i wniosków

¹ Dz. U. z 2021 r., poz. 735, dalej: k.p.a.

² Dz. U. z 2020 r., poz. 2072, dalej: p.u.s.p.

³ Upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego o symbolach NK-KS.0030.66.2021.AP, NK-KS.0030.67.2021.AP, NK-KS.0030.68.2021.AP.

z wymogami art. 254 k.p.a., prawidłowości terminów przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków oraz analizy przebiegu załatwiania skarg i wniosków. Kontrolę organizacji wyborów ławników do sądów powszechnych przeprowadzono zaś w zakresie prawidłowości sporządzania i publikowania ogłoszenia o rozpoczęciu naboru kandydatów na ławników, prawidłowości przeprowadzenia wyborów ławników przez gminę oraz realizacji obowiązku udostępnienia nieodpłatnie, w siedzibie Urzędu, karty zgłoszenia kandydata na ławnika.

W czasie prowadzenia czynności kontrolnych Przewodniczącym Rady Gminy Żórawina był Pan Michał Duszyński, wybrany na tę funkcję w drodze uchwały nr I/2/18 Rady Gminy Żórawina z dnia 20 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Żórawina. W okresie objętym kontrolą funkcję tę pełnił także Pan Piotr Żelazo (uchwała nr XXXV/218/17 Rady Gminy Żórawina z dnia 8 sierpnia 2017 r.) oraz Pan Stanisław Juzyszyn (uchwała nr I/2/14 Rady Gminy Żórawina z dnia 28 listopada 2014 r.).

[dowód: akta kontroli str.45-47]

Stan faktyczny ustalono w oparciu o udostępnione w toku wykonywania czynności kontrolnych dokumenty oraz wyjaśnienia z dnia 20 maja 2021 r., 1 czerwca 2021, 14 czerwca 2021 r., stanowiące odpowiedzi na pisma wystosowane w związku z prowadzonymi czynnościami kontrolnymi. Wszystkie ww. dokumenty i wyjaśnienia przekazane zostały bezpośrednio przez Przewodniczącego Rady Gminy Żórawina.

[dowód: akta kontroli str. 36, 277, 292]

Wykonywanie zadań w przedmiocie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków przez kontrolowaną jednostkę oceniam negatywnie.

Ocenę uzasadniam następująco.

Organizacja przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków.

Tryb przyjmowania skarg i wniosków w Radzie Gminy Żórawina, zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami reguluje uchwała Rada Gminy Żórawina nr XLIX/346/18 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Żórawina. Przywołana uchwała Rady Gminy Żórawina określiła zasady i tryb działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Zgodnie z § 59 pkt 4 i 5 Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, wypracowuje stanowisko i przedkłada je Radzie w formie projektu uchwały. Zawiadomienie o rozpatrzeniu skargi, wniosku lub petycji przygotowuje i podpisuje Przewodniczący.

[dowód: akta kontroli str. 36, 37, 42]

Kontrola wykazała, iż Przewodniczący Rady Gminy Żórawina przyjmuje interesantów w sprawach skarg i wniosków w środy od 15⁰⁰ do 15³⁰, a o godzinach przyjęć interesantów przez Przewodniczącego zawiadamia stosowna wywieszka w siedzibie kontrolowanego organu. Ustalono, iż Urząd Gminy w Żórawinie czynny jest⁴ od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8⁰⁰ do 15⁰⁰. W świetle powyższego należy stwierdzić,

⁴ Wyjaśnienia organu z dnia 20 maja 2021 r., <http://www.gminazorawina.pl/aktualnosci/zmiana-godzin-pracy-urzedu-gminy-w-zorawinie>

iż przyjmowanie interesantów w sprawach skarg i wniosków odbywa się zgodnie z przepisem art. 253 § 3 i 4 k.p.a. [dowód: akta kontroli str. 35, 36, 43-44]

W wyniku kontroli stwierdzono, iż kontrolowany organ wywiązał się z obowiązku określonego w art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,⁵ dalej u.s.g., w zw. z art. 15 ustawy z 11 stycznia 2018 r.⁶ i powołał w dniu 27 listopada 2018 r. Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.⁷ [dowód: akta kontroli str. 50]

W okresie objętym kontrolą, przyjmowanie składanych skarg przez obywateli oraz ich rejestrowanie, w okresie objętym kontrolą, powierzono pracownikowi zajmującemu stanowisko inspektora ds. Biura Rady (zgodnie z aneksem do zakresu obowiązków pracownika podpisanym w dniu 2 grudnia 2005 r.). Zgodnie z zapisami § 30 pkt 12 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Żórawina⁸, do zadań pracownika Biura Rady należy przyjmowanie i rejestracja skarg i wniosków składanych przez obywateli. Wobec dokonanych w toku kontroli ustaleń stwierdzono, iż w organie kontrolowanym realizowana jest dyspozycja § 3 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie skarg i wniosków, zgodnie z którym *przyjmowanie i koordynowanie rozpatrywania skarg i wniosków powierza się wyodrębnionej komórce organizacyjnej lub imiennie wyznaczonym pracownikom.*

[dowód: akta kontroli str.36, 51-54]

Zgodnie z dyspozycją art. 254 k.p.a. *skargi i wnioski składane i przekazywane do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego i innych organów samorządowych i organów organizacji społecznych oraz związane z nimi pisma i inne dokumenty rejestruje się i przechowuje w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków.*

Ustalenia kontroli wskazują, że kontrolowany organ prowadzi rejestr skarg i wniosków dla każdego roku odrębnie.

[dowód: akta kontroli str.73, 117, 136-137, 260]

Mając na uwadze ustalenia kontroli stwierdzono, iż prowadzone przez kontrolowanego rejestry odzwierciedlają rzeczywistą ilość rozpatrywanych skarg i wniosków. W konsekwencji, sposób rejestracji skarg ułatwiał kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg, do czego zobowiązuje przepis art. 254 k.p.a. Rejestr co do zasady jest prowadzony czytelnie, rubryki są uzupełniane, odzwierciedlają przebieg prowadzonych postępowań skargowych.

W dwóch przypadkach (poz.3.2020⁹, poz.1.2021¹⁰) sprawy zostały błędnie zarejestrowane w rejestrze skarg i wniosków, jako skargi/wnioski w rozumieniu działu VIII k.p.a. W świetle powyższych okoliczności należy stwierdzić, iż sam organ kontrolowany

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 713.

⁶ Ustawa o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 130 ze zm.).

⁷ Uchwała Rady Gminy Żórawina nr II//5/2018 z dnia 27 listopada 2018 r.

⁸ Załącznik do Zarządzenia Wójta Gminy Żórawina nr 31/2010 z dnia 14 maja 2010 r. w sprawie nadania Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Żórawina

⁹ Petycja w sprawie szczepień.

¹⁰ Petycja w sprawie przeprowadzenia referendum ludowego.

nie zakwalifikował wniesionych pism, jako skargi/wniosku w rozumieniu przepisów działu VIII Skargi i Wnioski, lecz jako inne pismo podlegające odrębnym regulacjom. Wyjaśnienia organu z dnia 7 czerwca 2021 r. wskazują na omyłkę w rejestracji.

W ewidencji w rejestrze skarg i wniosków podlegają skargi i wnioski, o których mowa w Dziale VIII k.p.a. Pisma, które zostały omyłkowo zaewidencjonowane w rejestrze skarg i wniosków mogą być opatrzone adnotacją w rejestrze „błąd rejestracji lub anulowano tryb skargowo/wnioskowy”. Wobec powyższego stwierdzono uchybienie w zakresie prowadzenia rejestru skarg i wniosków, a przedmiotowe sprawy¹¹ nie podlegają ocenie w ramach niniejszej kontroli. [dowód: akta kontroli str. 137, 242, 260-261]

Postępowania skargowo-wnioskowe:

Kontrola wykazała, iż w okresie objętym kontrolą do organu kontrolowanego wpłynęło łącznie 4 skargi (w 2018 r. – 1 skargę, 2019 - 1 skargę, 2020 r. - 2 skargi, 2021 r. - 0 skarg). W okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek. Ustalono, że kontrolowany w okresie objętym kontrolą rozpatrzył 4 skargi, z czego 3¹² uznał za bezzasadne, a 1¹³ skargę za zasadną. Kontrolą objęto 4 skargi zewidencjonowane w rejestrze skarg i wniosków. [dowód: akta kontroli str. 110, 132, 233, 146]

W oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację postępowań skargowych ustalono, że Rada Gminy Żórawina co do zasady prawidłowo kwalifikowała skargi do niej wnoszone. Niemniej jednak w jednym przypadku (poz. 2.2020) Rada Gminy Żórawina dokonała niewłaściwej kwalifikacji wniesionego pisma jako skargi z działu VIII k.p.a., co stanowi naruszenie art. 222 k.p.a. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca w piśmie z dnia 4 grudnia 2020 r. wskazał na beczynność Wójta Gminy Żórawina w związku z brakiem wydania zaświadczenia, w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Żórawina. Rada Gminy Żórawina zakwalifikowała wystąpienie jako skargę powszechną i podjęła uchwałę nr XXIII/198/21 z dnia 16 lutego 2021 r., w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Żórawina. Skarga została uznana za bezzasadną. Podkreślić należy, iż w sytuacji, w której organ nie wyda zaświadczenia w ustawowym terminie, skarżącemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego na beczynność organu (ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi Dz.U z 2019, poz. 2325 ze zm.). Wyjaśnienia organu z dnia 14 czerwca 2021 r. wskazują, iż z uwagi na treść pisma, Rada Gminy uznała, iż jest to skarga na beczynność Wójta w trybie art. 229 pkt 3k.p.a. Wyjaśnienia nie zostały uwzględnione.

Stosownie do przepisu art. 240 k.p.a. w razie zbiegu postępowania skargowego z postępowaniem nieregulowanym przez k.p.a. w zakresie art. 3 § 1 i 2 k.p.a. albo nienależącym do właściwości organów administracji publicznej, przepisy art. 233–239 k.p.a. stosuje się odpowiednio, przy zachowaniu pierwszeństwa przepisów właściwych dla danej sprawy. Ustawodawca nakazuje zatem w pierwszej kolejności stosować przepisy szczególne. Odesłanie

¹¹ Rejestr: poz. 1.2021, poz. 3.2020.

¹² BR.005.22.1.2018, BR.005.41.1.2019, BR.005.74.3.2020.

¹³ BR.005.36.2.2020.

do art. 233–239 k.p.a. oznacza, że jeżeli skargę można zakwalifikować jako żądanie wszczęcia postępowania nieuregulowanego w k.p.a. lub innego rodzaju pozakodeksowy środek prawny lub jeżeli może ona zostać wykorzystana w postępowaniu pozakodeksowym, to jej wniesienie powinno wywierać skutki w sferze odpowiedniego postępowania. „Przez to zdaje się zbędne prowadzenie równoległego postępowania skargowego. Przedmiotowe odesłanie wprowadza jednolity standard wymagań formalnych w zakresie sposobu załatwiania skarg” (Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz red. Roman Hauser, wyd. 6, rok: 2020, źródło: Legalis). Ponadto należy wskazać, że postępowanie skargowe nie może być konkurencyjne w stosunku do żadnej innej prawnie uregulowanej procedury stosowanej przed organami państwowymi lub społecznymi. W związku ze wskazaniem art.240 k.p.a., przepis ten dotyczy sytuacji, w której skarga należy do właściwości organów administracji publicznej, w ramach objętych jego zakresem postępowań odrębnych będą się mieścić także postępowania sądowe, zarówno przed sądami powszechnymi, jak i administracyjnymi. Jeżeli z treści skargi wynika, że dotyczy ona postępowań kierowanych do organów administracji publicznej, celowe byłoby udzielenie wnoszącemu niezbędnych informacji i wyjaśnień w trybie art. 9 k.p.a., a następnie zwrócenie skargi skarżącemu lub przekazanie skargi właściwemu sądowi (Postępowanie administracyjne w sprawie skarg i wniosków, Przemysław Kledzik, wyd. 1, rok 2012). [dowód: akta kontroli str. 174, 233, 235-236, 292]

W toku kontroli zweryfikowano prawidłowość i rzetelność zamieszczania w treści zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi/wniosku elementów wynikających z art. 238 § 1 k.p.a., w myśl którego: *Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi powinno zawierać: oznaczenie organu, od którego pochodzi, wskazanie, w jaki sposób skarga została załatwiona, oraz podpis z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do załatwienia skargi lub, jeżeli zawiadomienie sporządzone zostało w formie dokumentu elektronicznego, powinno być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać ponadto uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie o treści art. 239.* Ustalono, iż każdorazowo w przypadku rozpatrzenia skargi Rada Gminy Żórawina podejmowała uchwałę. W wyniku kontroli stwierdzono, iż zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi zawierają większość elementów określonych w przepisie art. 238 k.p.a. Zgodnie z przywołanym wyżej art. 238 § 1 zdanie drugie k.p.a. zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać pouczenie o treści art. 239 k.p.a. W wyniku kontroli stwierdzono, iż zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi co do zasady zawierają elementy określone w ww. przepisie. Kontrola wykazała jednak, że skargi zewidencjonowane w rejestrze skarg i wniosków pod poz.1.2018, poz.1.2019 i poz. 2.2020 (znak: BR.005.22.1.2018, BR.005.41.1.2019, BR.005.74.3.2020), zostały uznane za bezzasadne, lecz zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi nie zawiera pouczenia o treści art. 239 k.p.a., co stanowi naruszenie. W wyjaśnieniach z dnia 1 czerwca 2021 r. organ kontrolowany nie kwestionował wskazanej nieprawidłowości.

[dowód: akta kontroli str. 132, 110-111, 233, 235-236, 277]

Ponadto w sprawie zarejestrowanej w rejestrze pod poz. 2.2020 ustalono, że zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi¹⁴ nie zawiera uzasadnienia, co stanowi naruszenie art. 238 § 1 k.p.a. W wyjaśnieniach z dnia 14 czerwca 2021 r., organ kontrolowany wskazał, iż (...) *uzasadnienie zostało sformułowane przez Komisję Skarg Wniosków i Petycji w takiej treści jaka zawarta jest w załączniku do uchwały (...)*. Wyjaśnienia nie zostały uwzględnione, z uwagi, iż wskazane uzasadnienie nie spełnia wymogów wskazanych w przepisie 238 § 1 k.p.a.

W tym miejscu należy wskazać, iż zgodnie z brzmieniem art. 238 § 1 k.p.a. zawiadomienie o odmownym załatwieniu skargi powinno zawierać między innymi uzasadnienie faktyczne i prawne. Wskazane w omawianym przepisie uzasadnienie faktyczne sposobu załatwienia skargi powinno odnosić się do rzeczywistego stanu faktycznego, jaki został przez organ ustalony w toku postępowania skargowego, w celu skonfrontowania go z twierdzeniami skarżącego. Zamieszczenie uzasadnienia prawnego ma zaś na celu potwierdzenie, że rzeczywisty stan, ustalony przez organ, jest skutkiem zgodnej z prawem działalności organu, którego dana skarga dotyczy, lub że działalność ta jest dostosowana do obowiązujących regulacji prawnych. W przypadku rozpatrywania skargi przez organ stanowiący i kontrolny gminy oraz podjęcia uchwały uznającej skargę za bezzasadną, wytlumaczenie takiego rozstrzygnięcia powinno znaleźć się w treści uchwały bądź jej uzasadnieniu. Uzasadnienie do uchwały ze względu na konieczność spełnienia ww. wymogu powinno być w tym przypadku integralną częścią uchwały.

[dowód: akta kontroli str. 233, 233-236, 292]

Jak ustalono w przypadku sprawy BR.005.36.2.2020 w oparciu o udostępnioną dokumentację, skarżący wniósł skargę za pośrednictwem e-PUAP w dniu 19 sierpnia 2020 r. oraz nie zrezygnował z doręczania pism za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z art. 39¹ k.p.a.

Należy wskazać, iż zawiadomienie winno było zostać wysłane w formie dokumentu elektronicznego, zawierającego kwalifikowany podpis elektroniczny, zgodnie z przepisem art. 238 § 1 k.p.a., a nie w formie skanu dokumentu. Z posiadanego w aktach sprawy egzemplarza uchwały Rady Gminy Żórawina nr XX/173/20 z dnia 29 września 2020 r., wynika, iż uchwała została sporządzona w formie dokumentu tradycyjnego, z podpisem odręcznym Przewodniczącego Rady Gminy Żórawina. Kontrolowany organ zawiadomienie o sposobie rozpatrzenia skargi przesłał w formie odwzorowania cyfrowego (skan) na adres e-PUAP, co stanowi naruszenie art. 238 § 1 k.p.a. W wyjaśnieniach z dnia 29 czerwca 2021 r. kontrolowany potwierdził powyższe ustalenia.

Z art. 39¹ § 1 k.p.a. wynika, że przesyłany dokument środkami komunikacji elektronicznej powinien mieć postać dokumentu elektronicznego, co wyklucza możliwość uznania skanu uchwały w formie PDF, bez pliku zawierającego podpis elektroniczny, za dokument elektroniczny. Skan uchwały w formie PDF, bez pliku zawierającego podpis elektroniczny, nie spełnia wymagań przewidzianych dla stosowania środków komunikacji

¹⁴ Uchwała nr XXIII/198/21 Rady Gminy Żórawina z dnia 16 lutego 2021 r., pismo Przewodniczącego Rady Gminy Żórawina z dnia 18 lutego 2021 r. znak: BR.005.74.3.2020.

elektronicznej, o których stanowi art. 2 pkt 5 ustawy z 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020, poz. 344), mający zastosowanie w procedurze administracyjnej z mocy art. 39¹ § 1 k.p.a. [dowód: akta kontroli str. 145-147, 163-165, 295]

Terminowość w zakresie skarg i wniosków

Ustalono, że w jednym przypadku skarga zaewidencjonowana w rejestrze pod poz. 1.2018 (BR.005.22.1.2018) nie została załatwiona w terminie wskazanym w art. 237 § 1 k.p.a. Powyższa skarga wpłynęła do Rady Gminy Żórawina w dniu 16 kwietnia 2018 r., a zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi z dnia 16 maja 2018 r. wysłano do skarżącego w dniu 22 maja 2018 r. Zatem przekroczony został miesięczny termin określony w art. 237 § 1 k.p.a. na załatwienie skargi. W wyjaśnieniach z dnia 14 czerwca 2021 r. wskazano, iż cyt. „przekroczenie terminu wynikało z nieuwagi merytorycznego pracownika”. Powyższe wyjaśnienia uznano za przyczynę stwierdzonej nieprawidłowości.

W wyniku kontroli ustalono, iż dwie skargi (BR.005.41.2.2019, BR.005.74.3.2020) zostały załatwione w terminie wyznaczonym na podstawie art. 36 w zw. z art. 237 § 4 k.p.a.

Jednocześnie kontrola wykazała, iż w jednym przypadku, w sprawie zarejestrowanej pod poz. 1.2020 (BR.005.36.2.2020), nie zachowano terminu na rozpatrzenie skargi wskazanego w art. 36 k.p.a. w zw. z 237 § 4 k.p.a. Załatwienie skargi oraz zawiadomienie skarżącego nastąpiło z naruszeniem terminu wynikającego z art. 237 § 1 i 4 k.p.a. Korespondencja w sprawie skargi która wpłynęła do organu w dniu 19 sierpnia 2020 r. została wysłana do Skarżącego za pośrednictwem platformy ePUAP dopiero w dniu 19 lutego 2021 r. Organ kontrolowany jakkolwiek pismem z dnia 8 września 2020 r. - zawiadomił o przedłużeniu terminu załatwienia sprawy, to pismo to nie zostało skutecznie wysłane do skarżącego, w nowym terminie przez organ wyznaczonym, co stanowi nieprawidłowość. Działania podejmowane przez kontrolowany organ w zakresie rozpatrzenia opisywanej skargi były przedmiotem postępowania skargowego prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego¹⁵. Wyjaśnienia z dnia 7 czerwca 2021 r. wskazują, iż przyczyną nieprawidłowości były pomyłki i awarie systemu. Wyjaśnienia uznane zostały za przyczynę stwierdzonej nieprawidłowości. [dowód: akta kontroli str. 277]

Wskazać należy, iż określony w art. 237 § 1 k.p.a. termin miesiąca (a tym samym również wyznaczony nowy termin załatwienia skargi) obejmuje nie tylko rozpatrzenie skargi, ale powinno się w nim mieścić także nadanie do skarżącego zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi, przewidzianego w art. 237 § 3 k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 74, 110, 116, 114-115, 169, 288, 292]

Ponadto kontrola wykazała, iż zawiadomienia skarżącego o niezakończonym rozpatrzeniu sprawy w terminie w postępowaniach prowadzonych pod poz.1.2019, poz.1.2010, poz.2.2020 zawierały wszystkie elementy określone w art. 36 § 1 k.p.a. Kontrolowany organ w powyższych zawiadomieniach podawał skarżącemu przyczyny zwłoki, wskazywał nowy termin załatwienia sprawy, oraz pouczał o prawie do wniesienia ponaglenia.

¹⁵ Postępowanie prowadzone pod nr sprawy NK-KS.1410.53.2020.AG, NK-KS.1410.15.2021.AG.

Niemniej jednak stwierdzono, iż kontrolowany organ w trzech przypadkach (znak: BR.005.74.2.2020 z dnia 21 stycznia 2021 r., BR.005.41.1.2019 z dnia 28 sierpnia 2019 r., BR.005.36.1.2020 z dnia 8 września 2020 r.) zawiadomił skarżącego o przyczynie zwłoki i wyznaczeniu nowego terminu załatwienia skargi - wskazując jako podstawę prawną art. 35 § 3 k.p.a., który jest właściwy dla postępowań administracyjnych, a nie skarg w rozumieniu art. 227 k.p.a., w przypadku, których odpowiednim przepisem jest art. 237 § 1 k.p.a. W ocenie kontrolujących takie działanie należy uznać za nieprawidłowe, niemniej jednak uchybienie to nie wpłynęło na ocenę kontrolowanego zadania. W wyjaśnieniach z dnia 1 czerwca 2021 r. organ wskazał, że jest to oczywista omyłka.

[dowód: akta kontroli str.121, 143, 203, 277]

Realizacja zadań w przedmiocie wyboru ławników do sądów powszechnych

W okresie objętym niniejszą kontrolą w Gminie Żórawina dwukrotnie, tj. w 2015 roku i w 2019 roku przeprowadzano wybór ławników dla Sądu Rejonowego dla Wrocławia Krzyków. W obydwu przypadkach nie zgłoszono żadnej kandydatury, w związku z czym w toku niniejszego postępowania zweryfikowano jedynie poprawność sporządzenia oraz opublikowania ogłoszenia o rozpoczęciu naboru kandydatów na ławników.

[dowód: akta kontroli str. 36, 65, 69]

Wymagania dla ławników zostały określone w art. 158 § 1 i § 3 (przesłanki pozytywne) i w art. 159 § 1 (przesłanki negatywne) ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 2072 z późn. zm., zwana dalej u.s.p.), natomiast zasady zgłaszania w art. 162 ww. ustawy.

W wyniku kontroli stwierdzono, że ogłoszenie dot. wyborów ławników na kadencję 2020 – 2023 było zgodne z powyższymi przepisami.

Ogłoszenie o wyborze ławników na kadencję 2016 – 2019 zawierało następującą nieprawidłowość. Zgodnie z art. 159 § 1 pkt 2 u.s.p. ławnikami nie mogą być osoby wchodzące w skład organów, od których orzeczenia można żądać skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Analiza powyższego ogłoszenia wykazała, że nie zawierało ono ww. informacji. Niemniej jednak, co należy ocenić pozytywnie, w kolejnym ogłoszeniu z 2019 roku powyższą nieprawidłowość wyeliminowano.

[dowód: akta kontroli str.: 60 - 62, 70-71]

Kontrola wykazała, iż w Urzędzie Gminy Żórawina każdorazowo udostępniany był obowiązujący wzór karty zgłoszenia kandydata na ławnika. Wobec powyższego stwierdzono, iż kontrolowany realizował obowiązek wynikający z § 3 ust. 1 rozporządzenia z dnia 9 czerwca 2011 r. Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi Radom Gmin przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia (Dz.U. Nr 11, poz. 693), w myśl którego wzór karty udostępnia się nieodpłatnie w siedzibach organów gminy.

[dowód: akta kontroli str. 36]

Podsumowując należy wskazać, że organ kontroli odstępuje od oceny powyższego obszaru z uwagi na fakt, że w okresie objętym kontrolą w Gminie Żórawina nie dokonano wyboru ławnika. Pozytywnie oceniono jedynie prawidłowość ogłoszeń z lat 2015 i 2019.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano Przewodniczącemu Rady Gminy Żórawina.

Mając na uwadze powyższe ustalenia kontroli, należy podjąć następujące działania celem wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości w ramach realizowanych zadań:

W zakresie przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków:

1. W rejestrze skarg i wniosków zaprzestać rejestrowania spraw, które nie są skargami/wnioskami w rozumieniu działu VIII k.p.a.
2. Właściwie kwalifikować wnoszone pisma stosownie do art. 222 k.p.a.
3. Stosownie do treści art. 238 § 1 k.p.a., w zawiadomieniach o sposobie załatwienia skargi każdorazowo:
 - a. wskazywać pouczenie o treści art. 239 k.p.a. w zawiadomieniu o odmowym załatwienia skargi,
 - b. zawiadomienie sporządzone w formie dokumentu elektronicznego opatrzyć kwalifikowanym podpisem elektronicznym.
 - c. w zawiadomieniu o odmowym załatwienia skargi umieszczać uzasadnienie.
4. Skargi załatwiać w terminie wskazanym w art. 237 § 1 k.p.a. lub w terminie wyznaczonym na podstawie art. 36 k.p.a. w zw. z 237 § 4 k.p.a. Wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, uwzględnić czas niezbędny na przygotowania odpowiedniego zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi oraz jego nadanie do skarżącego.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej wnoszę o poinformowanie o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań, w terminie do dnia 31 sierpnia 2021 r.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Jarosław Obremski